Buikvlieskanker

Buikvlieskanker ontstaat vaak doordat kankercellen van bijvoorbeeld darm-, maag- of eierstokkanker (primaire tumor) uitzaaien (metastaseren) naar het buikvlies. Kankersoorten buiten de buikholte kunnen ook uitzaaien naar het buikvlies.

Bij 4% van de patiënten met kanker zijn deze uitzaaiingen al aanwezig als zij de diagnose kanker krijgen (synchrone peritoneale metastasen). Bij 17% ontstaan ze later (metachrone peritoneale metastasen). Het buikvlies is, na de longen en lever, de derde meest voorkomende plaats waar uitzaaiingen optreden.

De afgelopen jaren zien we een toename van uitzaaiingen in de buikvlies. Dit komt mogelijk doordat we betere onderzoeken en behandelingen hebben en er actiever naar zoeken. Ruim 20 jaar geleden werden uitzaaiingen in het buikvlies gezien als niet behandelbaar en terminaal. De overlevingskans lag toen rond de 6 maanden. Nu zijn er, afhankelijk van de primaire tumor verschillende behandelingen beschikbaar.

Meer over buikvlieskanker

Wat is het buikvlies

Het buikvlies (peritoneum) is een dun vlies dat om alle buikorganen zit. Het zorgt ervoor dat de organen op hun plek blijven en beschermd zijn. Tussen de laagjes van het buikvlies zit een beetje vocht. Dit zorgt ervoor dat de organen soepel langs elkaar kunnen bewegen.

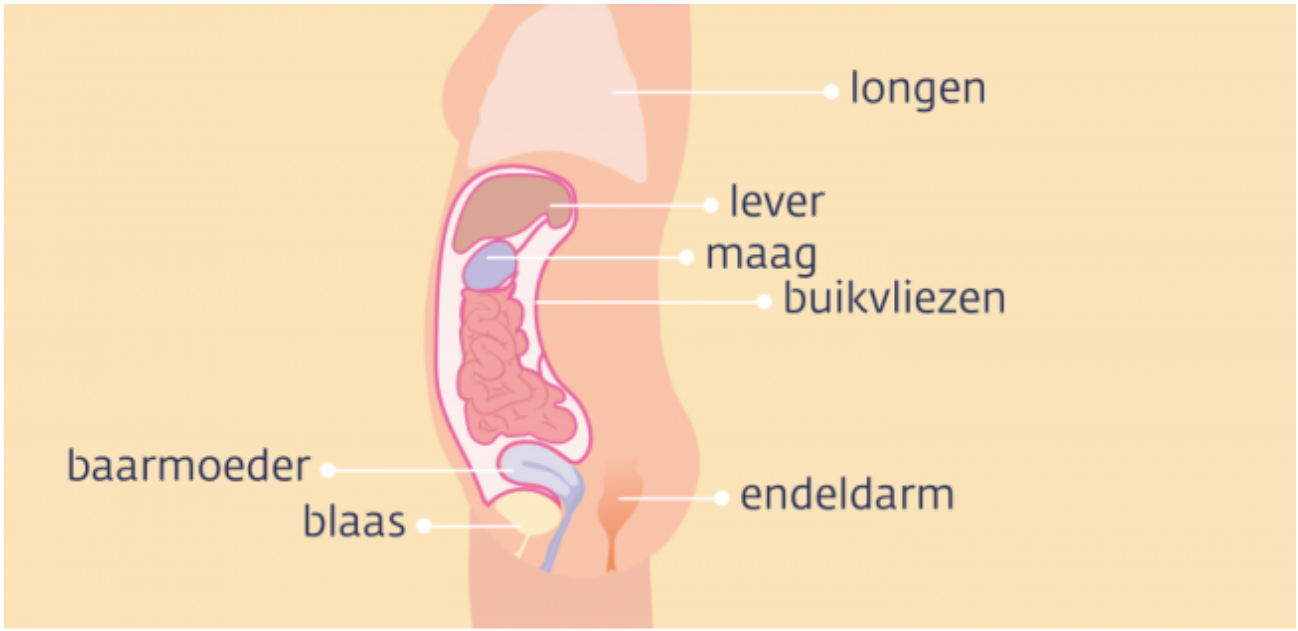

Oorzaak van buikvlieskanker

Buikvlieskanker (peritonitis carcinomatosis) ontstaat vaak doordat kankercellen door de wand van een buikorgaan heen groeien en in de buikholte komen. Deze cellen worden met het buikvocht meegenomen en hechten zich aan het buikvlies. Daar kunnen ze verder groeien.

De uitzaaiingen kunnen verschillen van een enkele grote tumoren tot meerdere vlekjes ter grootte van een speldenknop. Buikvlieskanker wordt vaak pas laat ontdekt, omdat het moeilijk te zien op radiologisch onderzoek is en moeilijk te voelen is tijdens lichamelijk onderzoek.

Hoe kankersoorten buiten de buik naar het buikvlies uitzaaien, is nog niet helemaal bekend. Vermoed wordt dat dit gebeurt via het lymfe- of bloedsysteem.

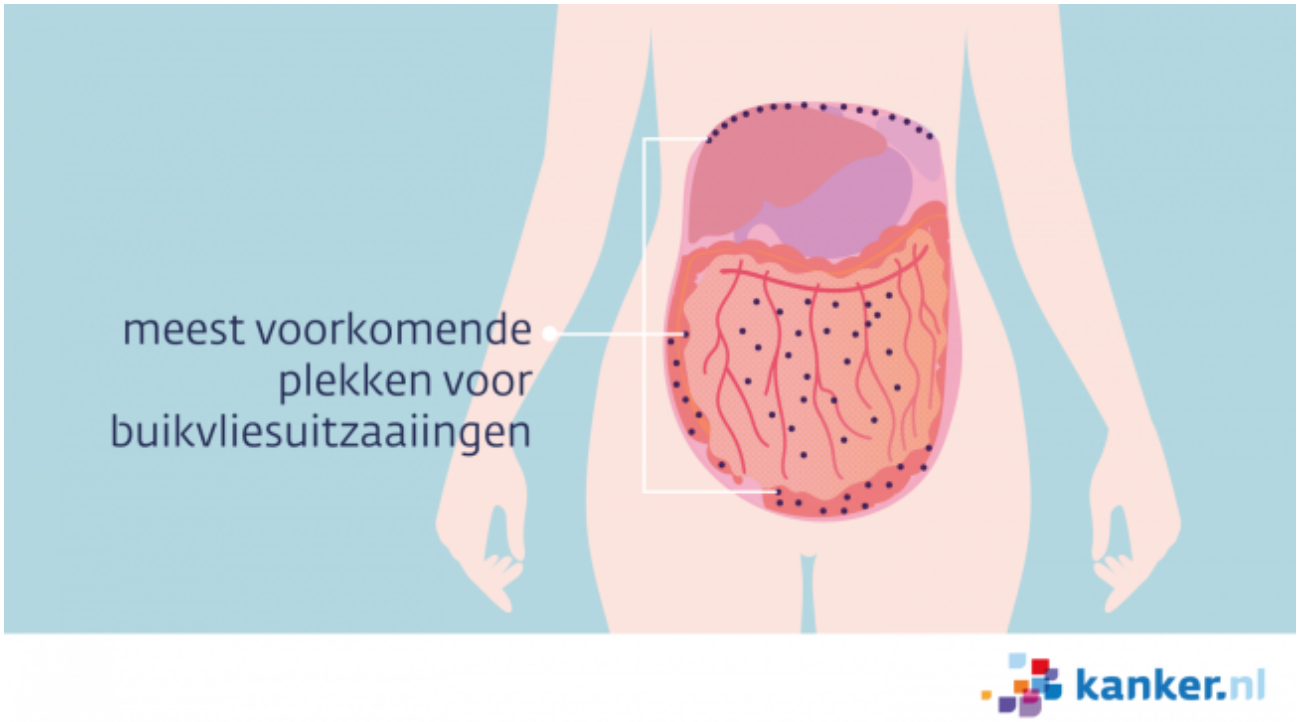

Risico op buikvlieskanker

Bij buiktumoren neemt het risico op buikvlieskanker toe naarmate de primaire tumor (de plek waar de kanker is ontstaan) groter is. Dit risico is vooral hoger als de tumor door de wand van het orgaan heen is gegroeid.

Soorten buikvlieskanker

Er zijn verschillende soorten buikvlieskanker. In het St. Antonius Kankercentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/kankercentrum) behandelen we onder andere:

- Uitzaaiingen van darmkanker (dunne darm, dikke darm en blindedarm)
- Pseudomyxoma Peritonei (PMP). Dit is een heel zeldzame vorm van buikvlieskanker, waarbij een tumor voornamelijk uit slijm bestaat.

Symptomen

Wordt de buikvlieskanker tegelijkertijd ontdekt met de primaire tumor, dan lijken de klachten vaak het meest op klachten die de primaire tumor veroorzaakt.

Buikvlieskanker geeft vaak lang geen klachten. Mogelijke klachten zijn:

- Opgezette buik door vochtophoping (ascites)
- Pijnlijke, harde plekken in de buikwand
- Minder eetlust
- Veranderingen in de stoelgang
- Gewichtsverlies
- Overgeven
- Vermoeidheid
- Benauwdheid door druk op de longen

Onderzoeken

Het is moeilijk om buikvlieskanker vroeg te ontdekken. Betrouwbare onderzoeken om buikvlieskanker te ontdekken zijn:

- Een CT-scan van de buik
- Bloedonderzoek (tumormarkers, dit is een eiwit dat in het bloed voorkomt bij kanker).
- Een kijkoperatie (diagnostische laparoscopie).

CT-scan

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/ct-scan-computer-tomografie
Onderzoek naar afwijkingen aan longweefsel, bloedvaten, organen en botten

Bloedonderzoek

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/bloedonderzoek
Manieren van bloed afnemen en soorten onderzoeken

Behandelingen

Buikvlieskanker kan afhankelijk van de primaire kanker en hoe uitgebreid de ziekte is genezend behandeld worden (curatief). In de meeste gevallen is buikvlieskanker niet meer te genezen en kan de ziekte alleen worden geremd (palliatief). Mogelijke behandelingen zijn:

- Cytoreductie (alle kanker weg opereren) en Hypertherme Intraperitoneale Chemotherapie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/hipec-operatie) (Hipec, verwarmde chemospoeling in de buik)
- Systeemtherapie (chemo of immuuntherapie via een infuus)

- Radiotherapie (bestraling)
- Best supportive care (ondersteunende zorg)

HIPEC-operatie

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/hipec-operatie
Behandeling bij darm- of eierstokkanker

Chemotherapie - behandeling

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/chemotherapie-behandeling

Immunotherapie

Zie: https://www.antoniusziekenhuis.nl/immunotherapie
Informatie over de behandeling

Expertise en ervaring

Buikvlieskanker is moeilijk te diagnosticeren. Het St. Antonius Kankercentrum is een expertisecentrum met ervaren specialisten. We hebben wekelijks overleg met verschillende specialisten in de regio om de verschillende patiënten casussen te bespreken en van een behandeladvies te voorzien. Naast de regionale voortrekkersrol die het St. Antonius hierin heeft, heeft het ook een supra-regionale (buiten de regio) verwijsfunctie. Hierbij streven we naar de zorg dicht bij huis waar mogelijk en in het St. Antonius als dat nodig is. De onderzoeken en behandelingen worden begeleid door twee verpleegkundig specialisten.

Daarnaast is het St. Antonius actief betrokken bij de landelijke werkgroep buikvlieskanker DPOG (https://www.dpog.net/) (Dutch Peritoneal Oncology Group). Deze multidisciplinaire werkgroep heeft als doel om de behandeling van buikvlieskanker te verbeteren door het uitvoeren van gezamenlijk wetenschappelijk onderzoek en bij- en nascholing.

Meer informatie

Meer informatie over buikvlieskanker vindt u ook op de websites Kanker.nl (https://www.kanker.nl/kankersoorten/buikvlieskanker) en werkgroep Dutch Peritoneal Oncology Group (https://www.dpog.net/werkgroep/).

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Darmkanker (https://www.antoniusziekenhuis.nl/darmkanker)
- Eierstokkanker (ovariumcarcinoom) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/eierstokkanker-ovariumcarcinoom)
- Maagkanker (https://www.antoniusziekenhuis.nl/maagkanker)
- Pseudomyxoma Peritonei (PMP) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/pseudomyxoma-peritonei-pmp)

- Borstkanker (mammacarcinoom) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/borstkanker-mammacarcinoom)
- Longkanker (https://www.antoniusziekenhuis.nl/longkanker)
- Huidkanker (https://www.antoniusziekenhuis.nl/huidkanker)

Behandelingen & onderzoeken

- CT-scan (Computer Tomografie) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/ct-scan-computer-tomografie)
- Bloedonderzoek (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/bloedonderzoek)
- Chemotherapie - behandeling (https://www.antoniusziekenhuis.nl/chemotherapie-behandeling)
- Immunotherapie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/immunotherapie)
- HIPEC-operatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/hipec-operatie)
- HIPEC-operatie: richtlijnen voor herstel (https://www.antoniusziekenhuis.nl/hipec-operatie-richtlijnen-voor-herstel)

Specialismen

- St. Antonius Kankercentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/kankercentrum)
- Maag-Darm-Lever (MDL) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/maag-darm-lever-mdl)
- Voeding & Dieet (Diëtetiek) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/voeding-dieet-dietetiek)
- Fysiotherapie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/fysiotherapie)
- Psychiatrie & Medische Psychologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/psychiatrie-medische-psychologie)

Contact Chirurgie **T 088 320 19 00**